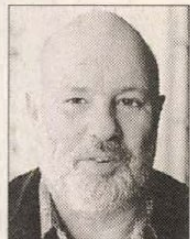

MONDOM A MAGAMÉT

Kerékre, cigányok!

Eörsi István

Orosz Jánosné november 30-ig Monoron, a Virág utca 33. számú, 35 négyzetméteres, téglából épült, komfort nélküli, lebontásra ítélt házban lakott mint önkényes beköltöző, lányával, fiával, menyével, fia két kiskorú gyermekével, továbbá Farkas Istvánnal, Farkas Istvánnéval és két kiskorú gyermekükkel. A monori önkormányzat már október 26-án utcára rakta volna őket, de ekkor ez az akció a Roma Polgárjogi Alapítvány és a hasonló sorsból fenyegetett helybeli szegények ellenállásán meghiúsult. Az önkormányzat tanult a kudarcból, cirkuszi kocsikat vásárolt drága pénzen, hogy legyen hova költözniük. Ha nem fogadják el, lakjanak az utcán. Ez esetben azonban, minthogy humanista törvényeink szerint kiskorúak utcára nem tehetők, elkobozzák a gyere-

keket. A kilakoltatási határozat ellen 15 napon belül fellebbezhetnek, de ennek nincs halasztó hatálya. Értelme sincs. Az ingatlan valami német vállalat vette meg az önkormányzattól, és a lakók kiköltöztetése után fél órával már verték szét a házat.

A Roma Polgárjogi Alapítvány kérésére a mondott napon reggel hétre elautóztam én is a monori Virág utcába. Egy autóbusznyi tüntető jött még Pesttől, továbbá néhány hozzám hasonlóan elkötelezett firkász és értelmiségi, két papi személy, Iványi Gábor és Donáth László képviselők. Megjelent továbbá vagy két tucat rendőr és álarcos ifjak – a sisakpaszerű, kötélt anyagból csak a szemük és szájuk rése látszott ki. Nem tudni, honnan jöttek két leragasztott rendszámú autón. Az egyikről leléptük a papírt, alatta ez állt: GTE 201. (Ha esetleg megvernének valakik e cikk megjelenése után, a tisztelt nyomozóknak remélhetőleg eszükbe jut ez a rendszám.)

Egy zömök férfiú, aki korábban azzal vádolta a kilakoltatás ellen tiltakozó Iványi Gábort, hogy csak a feltűnést keresi, dühödten követelte, hogy adjuk át neki a papírt, amelyre a rendszámot felírtuk, de a busz tagbaszadt sofőre elküldte valahova.

Két ágrólszakadt, vézna férfi kihordta a házból a szegényes bútorokat. Az összegyűlt romák tiltakoztak, jajveszékelték, szitkozódtak. Haragiukkal főként egy középkorú hölgyet ostromoltak, dr. Rados Máriát, aki korábban – legalábbis így hallottam – SZDSZ-es polgármester volt Monoron. A doktornő az udvar közepén állva, gunyoros mosollyal leintette a roma asszonyokat. „Miért tegezi őket?” – kérdeztem. „Ugyan már” – felelte. Aztán közölte, hogy tavasszal lesz már hova menniük. „Akkor miért nem tavasszal teszik ki őket?” – kérdezte Tamás Gáspár Miklós. Dr. Rados Mária válasz helyett tudatta velem, hogy nagyra becsüli.

Később elautóztam arra a telekre, ahol a cirkuszkocsi várja lakóit. Nem fűthető, nincs benne vécé, de víz sem. Se mosdókagyló, se sparherd – mindent kiszerelek belőle. Aztán meglátogattam egy lakott cirkuszkocsit. Munkanélküli, beteg férfi él benne a feleségével és hét gyerekükkel. Vécé, víz itt sincs, de fűteni lehet és egy-két szerelvény használható. Kilenc ember, 11 négyzetméter. Az egyik gyereknek a vonat levágta mind a két lábát. Ő segítség nélkül nem tud felmászni a kocsiba. Mutatták, hol alszik. Igen kis helyen elfér.

Nekem nagyon tetszik ez a cirkuszkocsi-megoldás. Nomád népség voltatok, le akartunk benneketek telepíteni, nem sikerült. Majd fogunk elétek két gebét, aztán már mehettek is ki a mi településeinkről, amerre a szem lát.

Visszakocsikáztok pár száz évet az időben, mi pedig leromboljuk a házakat, amelyekben laktatok. Kerékre, cigányok!